

סיפורים נפלאים פרשת נצבים וילך

"אם יהיה נדחך בקצה השמים" (ל, ד)

פרש רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, שיחזיקו לפחות בקצה של הרוחניות, במשהו.

בספרים הקדושים אמרו שלפיכך נשארנו מהגוף עצם קטנה, הלזו, שאינה כלה לאחר המוות, כדי שממנה ישוב ויבנה בתחיית המתים, שלפחות משהו יישאר, ואז: "משם יקבץ ה' אלקך, ומשם יקחך" (ל, ד)

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו. עם כל חסרונותינו, עם כל מגרעותינו, עם מועקותינו וזערונו על מצבנו הרוחני, "בקצה השמים" אוחזים אנו! כשאנו משווים עצמנו לאחינו שבשדות, לאובדים ולנדחים, כמה יש לנו לתת שבח והודיה על חלקנו!

מעשה בשני רבנים שנסעו להרצות ב"יום שכולו תורה" בחיפה. על אם הדרך התחיל הרכב לקרטע. הנהג סרב להמשיך ולנסוע, נכנס למוסך שליד קבוץ מעברות. התענינו, והודיעו שהתיקון יארך כשעה וחצי. הנה אומר, לא פחות משלש שעות.

אמר האחד לחברו: "בא ונסייר בקבוץ".

ראו ילדים משחקים. שאלו: "ילדים, מי שבר את הלוחות?" ענו במקלה: "לא אנחנו!" תמהו. המשיכו בדרכם וראו כמה מבוגרים בפלחה. "אמרו לנו בבקשה, אלי אתם יודעים מי שבר את הלוחות?" משכו בכתפיים: "לא ראינו", והמשיכו בעיסוקם. זה כבר מקומם, בורות שכזו. נכנסו למזכירות, והתקבלו בנימוס: "כן!" "תראה, לא נעים, אבל פגשנו ילדים ושאלנו מי שבר את הלוחות, ואמרו: לא אנחנו. שאלנו מבוגרים, ואמרו: לא ראינו. מה זה פה כך אתם מחנכים!?" שמע המזכיר, והרגיע: "אל תעשה מזה עסק. תביא קבלה, ואני מאשר תשלום"...

כואב הלב. איך מחברים אותם, ולו ל"קצה השמים"! (והגדת)

"ואתה תשוב ושמעת בקול ה'" (ל, ח)

אחת הדרכים המובילות באופן ישיר אל התשובה, היא ההליכה בדרכי הענווה. אדם שאינו מתגאה ואינו מתפאר על אחרים, שערי התשובה פתוחים בפניו.

וכבר המליצו ואמרו על כך, שהמילה 'אלול', מכילה את המילים 'לא' ו'לו', ללמדנו שאם תהיה 'לא', כלומר שלא תאחז מעצמך יותר מדי, אזי תהיה שייך 'לו', להשי"ת. וכמה שתהיה יותר 'לא', תהיה יותר שייך 'לו'.

ר' אברהם יעקב בולימובסקי ז"ל, היה נוהג לספר פעמים רבות מעשה שהיה בימיו של רבי בונם מפשיסחא, והדברים הותירו רושם רב. וכך סיפר: בפשיסחא גר יהודי שהתפרסם כחייט מוכשר, וכמי שמוציא בגדים נאים מתחת ידיו. רבים מאנשי הקהילה היהודית וגם בכירי האצולה מבין הגויים הזמינו אצלו חליפות, והכל יצאו מרוצים, ושיבחו את מעשי ידיו.

יום אחד חזר הפריץ מביקור ממושך במדינות זרות, והביא משם בד יקר-ערך, ועז היה חפצו לתפור מנד זה חליפה יוקרתית, בה יופיע רק באירועים חגיגיים. יועציו אמרו לו שכדאי להזמין אליו את החייט היהודי, שאין כמוהו בכל האזור מי שיידע להפיק את המרב והמיטב מהבד היקר. שמע האציל לעצתם, והזמין את

"ושבת עד ה' אלקך ושמעת בקולו" (ל, ב)

בימים אלו ניתנת לנו הזדמנות מיוחדת, ורבי שמשון פינקוס זצ"ל, הסביר את ההזדמנות המיוחדת הזאת באופן נפלא: לקהילה אחת לא היה בית כנסת להתפלל. הם השתוקקו בכל ליבם ובכל נפשם להקים בית של קבע לתורה ולתפילה, לרווחת כל בני הקהילה, לכבוד השי"ת. הם התאמצו לגייס תרומות, למצוא תורמים - אך הדבר לא עלה בידם.

בסופו של דבר הם החליטו להקים קרוואן. פועלים הכינו את התשתית להנחתו עם משאית ענקית, 'א באמבע', הביאה אותו. מנוף ענק החל להרים את הקרוואן באוויר.

מהמשאית יצאו שלשה פועלים בריונים, ג'לובערס', שהחלו לכוון את הקרוואן בצורה כזאת שהוא "ישב" באופן מדויק על התשתית שהוכנה מראש: סובבו אותו קצת ימינה, קצת שמאלה, כמה סנטימטרים אחורה, כמה סנטימטרים קדימה, ושוב ימינה, שמאלה, קדימה, אחורה... לקח להם עשרים דקות עד שהושיבו את הקרוואן על מקומו ושחררו אותו מהמנוף. המנוף התקפל והמשאית נסעה לדרכה.

במקום נוכחו החשמלאי, האינסטלטור ושאר בעלי המלאכה, שהחלו מיד במלאכתם, ברגע שהקרוואן הונח במקומו.

אה! ברוך השם! הקרוואן עומד על תילו, לשם לתהילה ולתפארת! א גיוואלדיגע שמחה (שמחה עצומה)! לפתע! שוד ושבר! נורא ואיום! זעקה אדירה נשמעה! התברר כי הקרוואן הונח הפוך! הצד בו עומד ארון הקודש - הונח בצד מערב! א מוירדיגע מעשה (דבר נורא)! מה עושים? כולם עמדו במקומם כשהם אובדי עצות...

עמד שם בחור אחד ותמה: "רבנות! מה הבעיה? יש לי עצה פשוטה! בא נרים את הקרוואן ונסובב אותו..." אמרו לו: "השתגעת? הרי הקרוואן שוקל כמה טונות..."

השיב להם הבחור: "מה זאת אומרת? הרי ראינו מקודם ששלשה אנשים הצליחו לסובב אותו ימינה ושמאלה, קדימה ואחורה, אם כן גם אנחנו נצליח! אמנם לא בעזרת שלשה אנשים אבל בעזרת שלושים - יכול נוכל..."

"אוי! טיפש שכמותך!" - הסבירו לו - "כשהקרוואן היה באוויר, והמנוף אחז אותו - היה עוד אפשר לסובב, להזיז, לשנות... אבל עכשיו... אי! אי! עכשיו, כשהקרוואן כבר מונח על מקומו - מאוחר מידי מכדי לשנות!"...

מורי ורבתי! הדברים נוקבים ויורדים עד התהום! באלול הכל עוד באוויר, שום דבר עוד לא כתוב וחתום... אפשר עוד לשנות! אחרי אלול כבר יהיה מאוחר, לא תהיה אפשרות לשנות! רק באלול יש לנו את ההזדמנות...

רבנות! שהדברים האלו לא יהיו "סתם דיבורים". שהדברים האלו יהיו "למעשה"! שכל אחד ואחד מאתנו יראה מה עליו לתקן! שכל אחד יתחזק בדקדוק הלכה, ובקיום המצוות בשלימות, בשמחה, בווארמקייט (חמימות). והשם יתברך יהיה בעזרנו, שהרי "הבא ליטרה - מסייעים אותו".

(יחי ראובן)

סיפורים נפלאים פרשת נצבים וילך

הדרה. 'בדיוק לחליפה כזו ציפית', אמר בהתפעלות, ושילם לו על כך בטבין ובתקילין.

עכשיו חזר החייט אל בית מדרשו של הרבי, ושאלו לאמר, 'למדנו רבינו מה שונה החליפה הראשונה מן השנייה? השיב לו הרבי: הפסוק אומר 'ולענווים יתן חן', לכן בחליפה הראשונה שתפרת, והתגאית בה בפני כל חבריך ומכריך, והוצאת את העיניים לכולם, לא מצאת חן בעיני הפריץ, וממילא גם חליפתך לא מצאה חן בעיניו, והוא סילק אותך בבושת פנים. ברם, כאשר נפשך היתה שפלה, והתנהגת בענווה, ובצורה זו תפרת לו את החליפה. הרי שהקב"ה נתן את חינוך בעיניו, והסוף היה טוב. וזו גם הדרך לתשובה... (עלינו לשבח)

"בפיך ובלבבך לעשותו" (ל, יד)

מעשה והגיע חסיד אחד אל הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א ותינה בפניו את צעריו: חברי ואני, שנינו יש לנו בתי מסחר באותו הרחוב ממש, זה מול זה, ושנינו מחזיקים באותה הסחורה, והנה חנותו של השני עמוסה בקונים מבוקר ועד ערב, ואילו אל חנותי כמעט ולא נכנס איש ופרנסתי בדוחק ובדלי דלות. ענה הרבי: סגולה טובה אתן לך, ואם כדברי תעשה, יתפחו בפניך שערי הפרנסה, בכל פעם כאשר אתה רואה קונה נכנס לחנותו של חברך, תן תודה לה' ותאמר בלב שלום: "ברוך אתה ה' ומפרנס לכל המשפיע פרנסה בריווח לפלוגי בן פלוני, חברי וידידי". וכיצד אוכל לעשות כן, אמר החסיד והרי עיני רואות וכלות? אמר הרבי: תחילה הרגל את עצמך לומר כן בפיך, וסופו של הלב שיצטרף אחר כך אל הדיבור, כמו שנאמר בפסוק "בפיך" בתחילה, ואחר כך "ובלבבך", והעיקר קודם כל "לעשותו".

"כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות" (לא, כא)

המגיד מדובנא המשיל משלו: לעת ערב, כשהרוכל עם סליו בשוק כבר מכר את מרכולתו, ולא נותרו לו אלא שאריות בלבד, והוא נחפוז הביתה, הריהו נוטל את מעט האגסים שבסל האחד, ואת מעט השזיפים שבסל השני, ואת מעט התפוחים שבסל השלישי ומערבם ביחד, נותנם בערימה אחת, ומוכרם בחצי מחיר - שהוא רוצה להיפטר מהם מהר ככל האפשר. ולפיכך - "והיה כי תמצאנה אותו רעות רבות וצרות", כשאתה רואה ערבוביה של צרות שונות ומשונות באות ויורדות על ישראל - סימן הוא, שכבר כלתה כל הסחורה, וכבר מגיעים אל השאריות, וזה הקץ ממש, עקבתא דמשיחא, וכבר נחפזים לחזור הביתה.

ורבי שמחה בונם מפשיסחא היה מסיח לבו לפני ריבונו של עולם: הבטחת לנו על ידי רבותינו ש"אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי או בדור שכולו חייב". והרי גלוי וידוע לפניך, שאם נצטרך חלילה לחכות לכולו זכאי, מי יודע אם אי פעם נגיע לכך! ובכן, ברי, שבסופו של דבר, על כורחה תבוא הגאולה בדרך האחרת "בדור שכולו חייב". ואם אף דרך זו מתמשכת כל כך, הרי זה ודאי משום שעוד מצויים בכל עיר כמה יהודים יראים ושלמים, שלא הגיעו עדיין חלילה למדרגה של כולו חייב, ובגללם הגאולה מתעכבת. ושואל אני ממך, ריבונו של עולם: מה איכפת לך, שעדיין מצויים מעט יהודים יראי שמים, ומפני מה תהיה מעכב בגללם את הגאולה? (ע' פנים לתורה)

היהודי לארמונו, הראה לו את הבד המיוחד, וביקשו שיתפור ממנו חליפת-אצולה יוקרתית.

היהודי שב לביתו שבפשיסחא וכולו קורן מאושר, על הזכות שנפלה בחלקו לתפור חליפה לפריץ בעצמו ובכבודו. הוא לא היה מסוגל להתאפק, וסיפר זאת לכל מי שבא עמו במגע, ברחוב ובבית הכנסת, כל מי שנכנס לחדר העבודה שלו בשבועות שבהם היה עסוק במלאכת התפירה, שמע ממנו אודות ההזמנה המיוחדת של הפריץ.

והחייט אכן השקיע במלאכה זו את כל מרצו וכישוריו, ותפר לפריץ חליפה מהודרת ומיוחדת במינה.

והיה כאשר סיים את המלאכה, ארז את החליפה בצורה מהודרת, ויצא לארמונו הפריץ, ושוב - כשכולו קורן מאושר, והפעם בגלל הכסף הרב שיכנס עוד מעט-קט לכיסו. הוא מתדפק על שערי הארמון, ומוזמן להיכנס אחר-כבוד ללשכתו של הפריץ, ובתנוחת גאוה בלתי-מוסרית שלף את החליפה מתוך הארזיה. אך הנה שוד ושבר; הפריץ מתבונן בחליפה, ופניו מצביעות על אי שביעות רצון מוחלטת מהיצירה של החייט היהודי. עיניו יוצאות מחוריהן מרוב כעס, עד שהוא נשמע צועק: 'תתבייש לך, זו החליפה שתפרת לי מהבד היקר שהפקדתי בידך?! האם זו נקראת בעיניך יצירה מלכותית?! הרי אין בחליפה זו מאומה מן היופי, מן החן וההדר, שציפית לראות בה! ועכשיו עוד הרסת לי את הבד, ותצטרך לשלם לי את מחירו המלא! היהודי לא ידע את נפשו מרוב תדהמה, ולא ידע מה דופי מצא הפריץ בחליפה זו. הוא רצה לשאול את הפריץ על איזה פגם הוא מדבר, אבל זה השליך את החליפה מידי מרוב כעס, עד שהיהודי נאלץ לעזוב את הארמון בבושת פנים, והחליפה בידו...

עם שובו לביתו, נכנס החייט למרה שחורה, ושכב במיטתו ללא נוע. הדיכאון העמוק פגע בו בהעלותו על לוח-לבבו את הבושה שתהיה לו עתה מכל אלה שסיפר להם על 'התפירה המלכותית'. מה יענה עכשיו לכל מכריו וקרוביו שיבקשו לדעת מה עלה בגורל החליפה? אבל, כאשר הפרנסה הציקה לו, קם היהודי והחליט לשאול בעצת הרבי מפשיסחא, ולהיוועץ בו ובפקחותו הנודעת. אולי הוא יידע את דבר-הפגם שמצא הפריץ בחליפה! הרבי שומע את הדברים, מליט את ראשו בכפות ידיו כמי ששוקע במחשבה עמוקה, ולאחר כמה דקות הוא אומר לחייט: בוא ואיעצך עצה טובה. קח את החליפה שהפריץ החזירה לך, תפרום אותה לחלוטין, ותתפור חליפה חדשה מאותו בד, ובדיוק באותה גיזרה שתפרת את הראשונה, ותביא אותה שוב לידי הפריץ.

החייט הביט ברבי ולא יכול היה להאמין שהוא שומע את הדברים יוצאים מפיו. הוא כבר היה בטוח שגם הרבי שוחק למשבתו... אבל הרבי חזר על דבריו בשנית. 'לך ועשה כדבריי ותראה שלא תפסיד', אמר. בלית ברירה חזר החייט לביתו, ועשה כדבריו של הרבי, ובתוך ימים אחדים הביא את החליפה 'המחודשת' לארמונו של הפריץ.

וראה זה פלא, כדבריו של הרבי כן היה. הפריץ התלהב עד מאוד מהחליפה, ולא גמר לשבח את החייט היהודי על כישוריו המיוחדים. ואף קרא לאשתו ולבניו ביתו שיראו את החליפה ברוב